

Sygn. akt IV U 1127/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 grudnia 2015r. w S.

odwołania R. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 27 czerwca 2013 r. Nr (...)

w sprawie R. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala ubezpieczonemu R. R. wysokość emerytury na datę 1 kwietnia 2013 roku w kwocie 1561,87 (jeden tysiąc pięćset sześćdziesiąt jeden 87/100) złotych;

II. żądanie zgłoszone przez ubezpieczonego R. R. na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015 roku o odsetki przekazuje organowi rentowemu do rozpoznania.

Sygn. akt IV U 1127/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał R. R. prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2013 r. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia ZUS przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20-tu lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 19 lat i 3 miesiące okresów składkowych oraz 8 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia została wyliczona na kwotę 1.514,33 zł (decyzja z 27 czerwca 2013 r., k. 191 akt emerytalnych).

Odwołanie od ww. decyzji złożył R. R., który twierdził, że wysokość jego emerytury została wyliczona w sposób nieprawidłowy. Argumentował, iż prawo gwarantuje mu możliwość wybrania preferencyjnych okresów składkowych z wybranych 20-tu lat oraz zwiększenie emerytury o dodatek z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych.

Ponadto odwołujący się twierdził, iż prawa emerytalne nabył z dniem 1.01.2013 r. i wnosił aby od tej daty przyznać mu emeryturę (k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując, że prawo do emerytury ubezpieczony nabył na podstawie art. 28 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Nadto wyjaśniono, że obowiązujące przepisy nie przewidują dodatków do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych (odpowiedź na odwołanie organu rentowego, k. 4-5 akt sprawy).

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 1013/13 Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie R. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 27 czerwca 2013 r. w przedmiocie wysokości emerytury.

Apelację od ww. wyroku złożył ubezpieczony R. R. i zaskarżając ten wyrok wnioskował o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego celem wyliczenia emerytury w prawidłowej wysokości, bowiem obecna emerytura naliczona jest z 20 lat, ale z wynagrodzenia najniższego.

Na skutek apelacji wnioskodawcy wyrokiem z dnia 24 września 2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 402/14 Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. R., ur. (...), w dniu 29 stycznia 2013 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. o przyznanie prawa do emerytury, dołączając do niego stosowne dokumenty (wniosek, k. 1-2 akt emerytalnych). Organ rentowy nie uznał, by we wniosku nie zamieszczono danych czy też nie dołączono dokumentów niezbędnych do jego rozpoznania i nie wzywał wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych. Po rozpoznaniu ww. wniosku organ rentowy decyzją z dnia 12 lutego 2013 r. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury, albowiem udokumentował on łączny okres ubezpieczeniowy w wymiarze 6 lat, 8 miesięcy i 15 dni. W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. uznał, że wnioskodawca nie spełnił przesłanek do przyznania prawa do emerytury określonych treścią art. 27 i art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja z 12 lutego 2013 r., k. 21 akt emerytalnych). Powołana decyzja została w dniu 15 lutego 2013 r. wysłana ubezpieczonemu listem zwykłym (pismo organu rentowego, k. 66 i 67 akt sprawy). Ubezpieczony pomimo zawartego w decyzji pouczenia nie złożył od niej odwołania.

W dniu 10 kwietnia 2013 r. (data prezentaty) R. R. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. Inspektoratu w S. dodatkową dokumentację, w tym świadectwa pracy oraz inne dokumenty pracownicze. Jak wyjaśnił wnioskodawca nie był wzywany przez ZUS do przedłożenia dokumentacji, jednocześnie wskazał: „mogło być tak, że otrzymałem tę decyzję – decyzję odmowną – i po zapoznaniu się z nią stwierdziłem, że trzeba donieść jeszcze dodatkowe dokumenty” (wyjaśnienia ubezpieczonego, k. 62v-63 akt sprawy). Z treści notatki służbowej sporządzonej przez kierownika Wydziału (...) Interesanta wynika, że na prośbę pracownika ZUS, aby wnioskodawca złożył nowy wniosek, R. R. oświadczył, że domaga się wypłaty emerytury od momentu złożenia wcześniejszego wniosku, który został przez niego wypełniony w styczniu 2013 r. Ubezpieczony odmówił wypełnienia kolejnego wniosku o emeryturę, twierdząc, że jak wypełni wniosek, to ZUS wypłaci mu świadczenie od momentu złożenia późniejszego wniosku, a wniosek o emeryturę już wypełnił i nie zamierza składać ponownego (notatka służbowa, k. 29-29v akt emerytalnych).

Wobec przedłożenia dodatkowej dokumentacji pracowniczej przez ubezpieczonego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 27 czerwca 2013 r. przyznał R. R. prawo do emerytury. Organ rentowy wyliczył wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, który wyniósł 98,64 % i był on korzystniejszy niż wskaźnik wybrany z 10 lat kalendarzowych z lat 2002 – 2011, który to wyniósł 20,27%. Wysokość emerytury została wyliczona na kwotę 1514,33 zł brutto, zaś kwota bazowa została ustalona w

wymiarze 3080,84 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 19 lat i 3 miesiące okresów składkowych oraz 8 miesięcy okresów nieskładkowych (obliczanie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia, k. 188-190 akt emerytalnych; decyzja z 27.06.2013 r., k. 191 akt emerytalnych). Do stażu ubezpieczeniowego organ rentowy uwzględnił okres zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 7.07.1983 r. do 15.03.1984 r. zgodnie z przedłożonym zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 40 akt emerytalnych; karta przebiegu zatrudnienia, k. 185 akt emerytalnych; pismo organu rentowego z 1.08.2013 r., k. 196-197 akt emerytalnych).

Na żądanie ubezpieczonego, organ rentowy pismem z dnia 1 sierpnia 2013r. poinformował R. R., jakie okresy zatrudnienia zostały wzięte pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosku o emeryturę (pismo ubezpieczonego, k. 194 akt emerytalnych; pismo z 1.08.2013 r., k. 196-197 akt emerytalnych). Jak wyjaśnił ubezpieczony, po otrzymaniu listy zakładów pracy, gdzie był zatrudniony, zauważył, że nie wszystkie dokumenty zostały złożone (wyjaśnienia ubezpieczonego, k. 62v-63 akt sprawy). W związku z wpływem nowych dokumentów Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ponownie rozpoznał sprawę i decyzją z dnia 5 sierpnia 2013 r. ustalił wysokość emerytury, doliczając okres zatrudnienia od 15.07.1979 r. do 21.02.1980 r. oraz kwoty podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z ww. okresu. Po przeliczeniu wysokość emerytury od dnia 1 kwietnia 2013 r. wyniosła 1560,65 zł brutto (decyzja z 5.08.2013r., k. 234 akt emerytalnych).

Wysokość emerytury obliczona dla ubezpieczonego według najkorzystniejszego wariantu z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu podlegania ubezpieczeniu na dzień 1 kwietnia 2013 r. wynosi 1561,87 zł brutto przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej od 1 marca 2013 r. w wysokości 3080,84 zł. Do wyliczenia emerytury uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 19 lat i 10 miesięcy, tj. 238 miesięcy, oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 8 miesięcy (opinia biegłej sądowej z zakresu księgowości, k. 72-78 akt sprawy; opinia uzupełniająca z 22.06.2015r., k. 92-93 akt sprawy; opinia uzupełniająca z 5.10.2015r., k. 110-111 akt sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. R. zasługiwało na uwzględnienie.

Ubezpieczony zaskarżył wysokość emerytury określonej w decyzji z dnia 27 czerwca 2013 r. przyznającej wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2013 r., a na etapie postępowania apelacyjnego wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości celem wyliczenia emerytury w prawidłowej wysokości.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wyjaśniał kwestię dotyczącą tego, od kiedy ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury, a mianowicie od 1 kwietnia 2013 r. czy od 1 stycznia 2013 r. Wnioskodawca uznał bowiem, że prawo do emerytury nabył od dnia 1 stycznia 2013 roku. W ocenie Sądu, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu od 1 kwietnia 2013 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym to ponownie złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Pierwszy taki wniosek ubezpieczony złożył w dniu 29 stycznia 2013 r., którego rozpoznanie zakończyło się wydaniem przez organ rentowy decyzji z 12 lutego 2013 r. odmawiającej przyznania wnioskowanego świadczenia. W uzasadnieniu organ rentowy podał, iż ubezpieczony nie ma wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze co najmniej 25 lat dla mężczyzn. W kwietniu 2013 r. R. R. złożył dodatkowe dokumenty dotyczące zatrudnienia, które zostały opatrzone prezentatą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. Inspektoratu w S. z datą 10 kwietnia 2013 r. (k. 22 i następne akt emerytalnych). Ubezpieczony składając wyjaśnienia informacyjne przy ponownym rozpoznaniu sprawy (k. 62v-63 akt sprawy) stwierdził, że „mogło tak być, że otrzymałem tę decyzję – odmowną decyzję z 12.02.2013 r. – i po zapoznaniu się z nią stwierdziłem, że trzeba donieść jeszcze dokumenty” (k. 62v akt sprawy). Nadto wnioskodawca potwierdził, że nie był wzywany przez organ rentowy do złożenia dodatkowej dokumentacji pracowniczej, nie dostał również żadnego wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku o emeryturę złożonego w dniu 29 stycznia 2013 r. Zasadne jest zatem stwierdzenie, że ubezpieczony dowiedział się o brakujących dokumentach potwierdzających zatrudnienie z decyzji z 12 lutego 2013 r. i na skutek tego złożył kolejne dokumenty świadczące o zatrudnieniu. Wobec powyższego, pomimo że ubezpieczony

formalnie nie złożył ponownego wniosku, co więcej odmówił złożenia kolejnego wniosku, dodatkowa dokumentacja złożona w kwietniu 2013 r. słusznie została potraktowana przez organ rentowy jako kolejny wniosek o przyznanie prawa do emerytury poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas okresów składkowych lub nieskładkowych. Organ rentowy – jak wynika z wyjaśnień (k. 66 i 67 akt sprawy) – nie przesyła decyzji za zawrotnym potwierdzeniem odbioru, czyli listami poleconymi, tylko przesyłką zwykłą, a tym samym nie dysponuje potwierdzeniem odbioru przez ubezpieczonego decyzji z 12 lutego 2013 r. Niemniej jednak brak potwierdzenia nie oznacza, iż ubezpieczony ww. decyzji nie otrzymał. Na rozprawie ubezpieczony również wskazał, że po odmowie przyznania prawa do emerytury, uzyskał informacje, że należy złożyć dodatkowe dokumenty. W ocenie Sądu, powyższe potwierdza, iż R. R. musiał otrzymać decyzję z 12 lutego 2013 r. Wnioskodawca nie zaskarżył ww. decyzji, tylko przedłożył nowe dokumenty w celu ponownego rozpoznania sprawy przez organ rentowy i przyznania mu prawa do emerytury. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 27 czerwca 2013 r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek, czyli od 1 kwietnia 2013 r. i w ocenie Sądu postąpił w tym zakresie prawidłowo.

Odnośnie wyliczenia wysokości świadczenia emerytalnego, to biegła sądowa z zakresu księgowości ustaliła wysokość emerytury na kwotę 1561,87 zł na datę 1 kwietnia 2013 r., zgodnie z przepisami obowiązującymi dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., czyli na podstawie art. 27 i następnych ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast wysokość emerytury została obliczona na podstawie art. 53 ww. ustawy. Po przyjęciu przez biegłą sądową prawidłowej kwoty bazowej obowiązującej od dnia 1 marca 2013 r. do końca lutego 2014 r. w wysokości 3.080,84 zł, wysokość emerytury ubezpieczonego, wskazana w opinii uzupełniającej z dnia 22.06.2015 r., wyniosła 1561,87 zł, czyli nieco wyżej niż wysokość wskazana przez organ rentowy po przeliczeniu emerytury w decyzji z dnia 5 sierpnia 2013 r. (czyli 1560,65 zł). Opinia uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu księgowości nie została podważona przez żadną ze stron postępowania. Organ rentowy z uwagi na niewielką różnicę w wyliczeniu wskaźnika przychylił się do sposobu wyliczenia minimalnego wynagrodzenia zawartego w opinii. W ocenie Sądu, nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego księgowego, bowiem sporządzona w sprawie opinia oraz opinie uzupełniające biegłej sądowej są spójne, logiczne i należycie uzasadnione. Ubezpieczony nie zgadzał się jedynie z wysokością emerytury wyliczoną przez biegłą, nie kwestionując pozostałych okoliczności. Zdaniem wnioskodawcy, emerytura powinna być wyższa i winna osiągnąć wysokość wyliczoną samodzielnie przez ubezpieczonego, tj. ponad 4.000 zł. Niemniej jednak, wyliczenia przedkładane przez ubezpieczonego w toku postępowania, w tym również w piśmie datowanym na dzień 7 grudnia 2015 r., nie znajdują żądanego oparcia w obowiązujących przepisach i nie mogły w związku z tym zostać zaakceptowane przez Sąd. Opinie biegłej sądowej zostały sporządzone w sposób rzetelny i prawidłowy, zaś subiektywne odczucia ubezpieczonego o błędnie dokonanych wyliczeniach co do wysokości świadczenia emerytalnego nie mogą stanowić podstawy do odmowy im wiarygodności.

Kolejną kwestią podnoszoną przez ubezpieczonego był brak uwzględnienia przez organ rentowy okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), w którym R. R. miał być zatrudniony w okresie od 30 września 1982 r. do 15 marca 1984 r. Jak wynika z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu złożonym na formularzu Rp-7 (k. 40 akt emerytalnych) ubezpieczony w ww. zakładzie pracy zatrudniony był od 07.07.1983 r. do 15.03.1984 r. i tylko w takim zakresie zatrudnienie to mogło zostać uwzględnione przy obliczaniu stażu ubezpieczeniowego. Ubezpieczony nie wykazał bowiem okoliczności świadczenia pracy w ww. Przedsiębiorstwie (...) od 1982 r., nie przedłożył na tę okoliczność żadnego dowodu. Tym samym zarówno organ rentowy, jak i biegła sądowa w sporządzonych opiniach, przy wyliczaniu wysokości emerytury uwzględnili okres zatrudnienia w (...) udokumentowany zaświadczeniem Rp-7, czyli okres od 07.07.1983 r. do 15.03.1984 r.

Żądanie ubezpieczonego obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z wynagrodzenia z kolejnych 10 lat z okresu 1972-1985 było przedmiotem rozważania Sądu Apelacyjnego w Lublinie w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 września 2014 r., który wskazał, że lata te nie mieszczą się w okresie 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, czyli w okresie od 1992 do 2012 r.

Wobec całokształtu okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy – za dowodem z opinii biegłej sądowej z zakresu księgowości, zatem uwzględniając wariant korzystniejszej dla ubezpieczonego – zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił ubezpieczonemu R. R. wysokość emerytury na datę 1 kwietnia 2013 roku w kwocie 1561,87 zł.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku.

Na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015 r. ubezpieczony złożył nowe żądanie - wniosek o wypłatę przez organ rentowy odsetek, co również znajduje odzwierciedlenie w piśmie złożonym w dniu 7 grudnia 2015 r., które na podstawie art. 477¹⁰ § 2 kpc podlegało przekazaniu organowi rentowemu do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.